

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

De S. Olla Virgine Apud Cameracum In Belgica II. Sylloge. Memoria in
Fastis sacris, et cultus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

A jicendo statuere liceat, id sub Michaële, Theophili filio et successore, contigisse, verisimilius apparet. Etenim jam imperante Theophilo ex Galatia profectus et inter comites adlectus, sat longo tempore versatus in exercitu, demum vitam solitariam amplexus dicitur. Jam vero Theophilus, iconum, atque adeo monachorum eas venerantium, osor acerrimus, annis 12 imperium tenuit. Venerit ergo Constantinopolim ex Galatia Petrus aliquo forte ex posterioribus istius imperatoris annis, dicitur recte sat longo tempore militiam secutus, ac demum ad sanctioris vite normam animum appulisse, nisi hoc sub quodam Theophili successore contigisse statuatur? At, perperam, inquit, Raderus $\chi\rho\theta\omicron\upsilon\varsigma$ $\sigma\upsilon\chi\iota$ $\sigma\upsilon\chi\iota$, ut Græce in Menæis legitur, sat longo tempore interperatus est, cum verti non multo tempore debeat. Verum neque hac de causa opinionem renuntio: namque, cum Theophilus, teste Cedreno in Historiarum Compendio pag. 514 edit. Paris. anni 1647, impure imaginiperdarum heresi deditus esset, piosque omni sui imperii tempore exercuerit maleficiis, nullam iis quietem permittens; cumque, ut ibidem pag. 518 B narratur, edixisset, . . . ne monachis ullam urbem intrare liceret, qua verisimilitudine sub infenso adeo monachorum hoste in cenobio Daphneone receptus atque ibi in monachum attonsus Sanctus noster dicitur? At cum, Theophilo e

vivis erepto, et adepto Michaële imperium, debitus sacris imaginibus cultus, quies monachis totique Ecclesiæ tranquillitas restitueretur, primum est judicare, Sanctum, tumultus bellici haud dubie pertæsum, statuisse tunc conceptum melioris vite propositum exequi, seseque inter monachos abdidisse.

5 Superest, ut, de qua num. 1, Castellani ad Martyrologium suum notulam 866, qua emortualem Sancti nostri annum pro more sua indicat, tantisper discutiamus. Ex iis, quæ tum Menæa, tum Operis nostri tom. 1 Febr. allegant, annum hunc 866 S. Petro postremum neutiquam fuisse, liquet cum utrobique sub Basilii Macedonis imperio vixisse significetur: Michaël autem, Theophili filius, toto isto anno 866 præfuit imperio, quod non ante vigesimum quartum Septembris diem anni insequentis, quo perfidorum gladiis cæsus occubuit, in Basilium fuit translatus. Id porro luculentius probant, quæ sub finem elogi, ex Menæis citati, leguntur, ubi Basilii imperator Petro persuasisse fertur, ut ad S. Phocæ monasterium, jam ante ab se (Basilio) exstructum, uti patet ex Bandurii Commentariis in Antiquitates Constantinopolitanas lib. 3, diverteret, in quo etiam illustrem variis virtutibus vitam ducere ad extremum usque spiritum perseveravit.

AUCTORE
I. H.

aliaque pauca observantur.

DE S. OLLA VIRGINE

APUD CAMERACUM IN BELGICA II.

SYLLOGE

C. B.

Memoria in Fastis sacris, et cultus

SEC. FORSAN
X, XI AUT
XII.
Sancta, que
hodie a Mo-
lano aliisque

Molanus in Natalibus Sanctorum Belgii hodie S. Ollam ita annuntiat: In territorio Cameracensi natalis festivitatis sanctæ Ollæ virginis; quæ nata est et vixit in vico, qui Cameraco vicinus est in via Atrebatensi, quique etiam hodie ab ea nomen trahit; ac deinde subjungit: "Eodem die, "habet Martyrologium ecclesiæ Cameracensis, "festivitas sanctæ Ollæ virginis." Item Atrebatense, "In territorio Cameracensi "natale sanctæ Ollæ virginis." Ex quo apparet, Sanctam esse Cameracensem; habetque templum suo nomini nuncupatum haud procul a Cameraco via Atrebatensi, quod etiam frequentatur a Cameracensibus; sed adhuc me latet, an corpus aut quiescat ibi, aut aliquando requieverit. Molano accedunt Galesinius, Miræus, Castellanus, Saussaius, qui hodie quoque eandem sanctam Virginem in Fastis sacris, a se contextis, commemorant. Ac Galesinius quidem ejus notitiam ex ecclesiæ Cameracensis Martyrologio, quod verbis, jam nunc recitatis, Molanus laudat, verosimillime hauserit. Certe in Annotationibus, quas Martyrologio suo adjecit, citat pro S. Olla Sanctorum ecclesiæ Cameracensis tabulas. Nec dubito, quin vel pariter e documento hujusmodi vel e modo huc transcriptis Molani verbis Miræus depromperit, quæ in Fastis Belgicis et Burgundicis hodie de S. Olla suppeditat, sic

scribens: Nata est et vixit in vico, urbi Cameracensi vicino, in via Atrebatensi, qui ab ipsa nomen trahit; estque templum ejus nomini dicatum.

2 Quod autem ad Castellatum et Saussayum spectat, prior quidem paucis hisce verbis Apud Cameracum S. Ollæ virginis hodie S. Ollam celebrat, fueritque adeo verosimillime secutus Ferrarium, qui eodem plane modo Sanctam nostram in Generali suo Sanctorum Catalogo, Molani et Galesinii, quos laudat, paululum immutatis annuntiationibus, ad hunc diem commemorat; ast quid modo de posteriore seu Saussayo dicendum? Hic hodie in Martyrologio Gallicano S. Ollam exornat sequenti elogio: Ipso die in agro Cameracensi sanctæ Ollæ virginis, quæ loci, in quo quiescit et colitur, patrona, ortus, quem inde cepit, conterraneis suis perennem vicem rependit, munera, quæ apud Christum consecuta est meritis, iis erogans suffragiis; cum autem, S. Ollam in sacello seu templo, nomini ejus, ut verbis supra huc transcriptis Molanus docet, Cameraco haud procul nuncupato, quiescere, ita indicet, id certe vel e Molano vel ex aliis supra memoratis hagiologis haud didicerit. Hi enim ne vel verbum, e quo S. Ollam quiescere eo loci, conficias, suppeditant, seque ignorare, an ibidem vel quiescat vel unquam quieverit

hagiologis in Fastis sacris, per hos concinnatis, celebratur.

arctora
C. B.

verit Sancta, haud obscure significat Molanus. Verum, cum id ita sit, unde ergo, Sanctam in sacello seu templo, Cameraco haud procul nomini ejus nuncupato, quiescere, Saussayus habuit compertum? Id enimvero, nisi forsitan rem vel ex ignotis mihi ecclesiae Cameracensis tabulis acceperit, vel e conjectura, a cultu, quo Sancta ibidem gaudet, repetita, collegerit, edicendo haud sum.

nec aliunde
melius, quam
ex his inno-
sescit,

3 Neque enim ulla, quorum ope id praestem, S. Ollae Acta inveniuntur; etsi autem praeter supra laudatos hagiologos alii adhuc sint, qui S. Ollam hodie quoque in Fastis sacris, a se concinnatis, memorent; hi tamen nullam omnino de loco, quo Sancta quiescat, mentionem institunt, nec alia ulla, quae vel id faciant, vel quampiam aliam de S. Olla notitiam, ulcumque notatu dignam, praebent, documenta reperire quivi. Diligentissime interim hunc in finem scriptores omnes, penes nos exstantes, qui de rebus Cameracensibus tractant, evolvi; verum oleum et operam perdidit. Hi nihil omnino suppeditant, quo vel ipsamet Sancta, vel locus, quo quiescit, vel res quaecumque aliae, ad eam spectantes, notiores, quam e supra laudatis hagiologis, evadant. Hinc in tanta litterariorum, quae de S. Olla apposite tractent, monumentorum penuria Cameracum ad clarissimum dominum Mutte, rerum historicarum ac praesertim earum, quae ad archidiececesim Cameracensem spectant, peritissimum, scribendum curavi, ampliorem de S. Olla notitiam a viro sagacissimo sperans; verum is, haud multum lucis de S. Olla exspectandum,

B

praefatus, haec pauca dumtaxat pro responso subjuncti: Sacellum seu aediuola sub S. Ollae invocatione succursalis est ecclesiae parochialis S. Auberti de Saily. Sacellum illud et vicus, qui a S. Olla nomen habent, antiquae viae Romanae, quae Cameraco Atrebatum ducit, quarta dumtaxat a Cameraco leucae parte adjacet.

4 Ita ille. Ac partim quidem ex his ejus verbis, partim e Molani supra huc transcriptis, Sanctam nostram cultu ecclesiastico gaudere ac porro antiquitus fuisse gavisam, nemo non colliget; verum quid de reliquis, ad eam spectantibus, dicendum? Enimvero haec omnia fere ignorari, ambigendumque etiam, an Sancta in sacello, nomini suo nuncupato, quiescat, ex iis, quae jam dicta sunt, satis superque liquet; etsi autem Molano, qui Sanctam in vico, ab ea hodieque nuncupato, et mundo esse natam et vississe, supra huc transcriptis verbis affirmat, assentiendum videatur, tempus tamen, quo nata sit, ac deinde ex hac vita migrarit ad Dominum, omnino praeter monumentorum, quae id prodant, defectu in obscuro est; verum, etsi id ita sit, supra tamen Sec. forsitan x, xi aut xii in margine adscripti, ita scilicet indicans, Sanctam nostram vel seculo x vel altero e binis seqq. obisse; sic autem faciendum duxi, quod, cum a martyrologis classicis, qui seculo ix floruerunt, non memoretur, eam seculo isthoc posteriorem, seculoque xiii, quod, ut apparet, plura alioquin de ea haberentur comperta, verosimiliter anteriorem opiner.

cultu ecclesiastico gaudet seculoque x aut altero e binis seqq. obit.

E

DE BB. NIDGARIO

ET ADALBERONE EPISCOPIS

AUGUSTAE VINDELICORUM

J. B.

SYLLOGE

§ 1 Beati utriusque cultus sacer, tempus sedis, Adalberonis genus, Elvacensis praefectura, et commissa eidem Ludovici, Arnulfi imperatoris filii, educatio.

ANNO
DCCCCLXIX.
Cultus sacer a monachis

Quod de Adalberone, episcopo Augustano, ad diem xii Junii in Praetermissis jam pridem observavit Henschenius, non sciri nempe cultum sacrum ipsi sive in sua cathedrali ecclesia, sive in Ehoangensi, cui abbas praefuit, coenobio fuisse delatum, id quoque in Nidgario, abbate Ottenburano et episcopo pariter Augustano, locum habet. Utriusque cultus sacer extra Augustanum S. Udalrici monasterium propagatus fuisse non videtur: satis igitur habui, si utrique Beati titulum adscriberem, ac religio mihi fuit, quo minus, scriptores Benedictinos secutus, Sanctos nominarem, quo quidem titulo gaudent apud Bernardum Hertfelder in Basilica SS. Udalrici et Afræ, Stengelium in Augusta Vindelicorum, Corbinianum Khamm Hierarchiae Augustanae parte 1, classe 2, sect. 3, Wionem lib. 2 Ligni vitae pag. 285, Menardum in Martyrologio, et

Bucelinum in Menologio Benedictino. Priorem citasse sufficiat: is ad diem xv Aprilis sic habet: Augustae Vindelicorum, sancti Nidgarii episcopi et confessoris; ad diem vero xii Junii sic: Augustae Vindelicorum depositio S. Alberonis episcopi et confessoris. Nidgarii quidem obitus dies idem signatur a Sigismundo in Chronico Augustano ex ejus inscriptione sepulchrali infra danda; at de Adalberonis obitu Necrologium Laureshamense apud Scannatum part. 1 Vindemiæ litterariae ita habet: iv Kal. (Maii) Adalberti episcopi et abbatis, hic Gernheim ex integro dedit. Die sequenti seu xxix Aprilis eum obiisse Stengelius scribit in sua de Augusta Vindelicorum lucubratione Germanica lib. 2, cap. xi. Henschenius Adalberonem Nidgariumque in hunc diem rejectos voluit; neque omnino inepte; nam anno 1619 insignis eorum habita Augustae Vindelicorum